

RAN-2601001204070003

B.A. (Sem.-IV) Examination April - 2026

Rural Development (VAC-IV)

Time: 1 Hour]

[Total Marks: 25

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book (2) જમણી બાજુ પ્રશ્નોના પુરા ગુણ દર્શાવવામાં આવ્યા છે. The question marks are shown on the right (3) પ્રશ્ન નંબર 1 ફરજિયાત છે. Question no. 1 is mandatory	Seat No.: <table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table> Student's Signature						

- પ્ર.1. નીચેના પ્રશ્નના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ પાંચ) 10**
- સામાજિક-આર્થિક માળખાને કેટલાં વિભાગમાં વહેંચવામાં આવ્યું છે?
 - દહેજ પ્રથાનો ખ્યાલ સમજાવો.
 - પ્રાદેશિક ભિન્નતાના કારણો જણાવો.
 - નિરપેક્ષ ગરીબાઈનો ખ્યાલ સમજાવો.
 - સામાજિક ભીન્નતાના મુખ્ય પાસાંઓ જણાવો.
 - ગ્રામ્ય-શહેરી સમતોલ વિકાસ એટલે શું?
 - ગરીબીની રેખાનો ખ્યાલ સર્વ પ્રથમ કોણે રજૂ કર્યો હતો?
- પ્ર.2. ભારતમાં બેરોજગારીના કારણો અને બેરોજગારી દૂર કરવાના ઉપાયોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 15**
- અથવા**
- પ્ર.2.(અ) વિકાસ વચ્ચેની અસમાનતાના કારણો અને દૂર કરવાના ઉપાયો સમજાવો. 07**
- (બ) દહેજપ્રથાની સમસ્યાના ઉકેલ માટેના ઉપાયોની ચર્ચા કરો. 08**
- અથવા**
- પ્ર.2. ટૂંકનોંધ લખો.**
- ગ્રામીણ અર્થતંત્રમાં સામાજિક-આર્થિક માળખાનું મહત્વ **05**
 - ગ્રામતીણ વિકાસમાં કૃષિ ક્ષેત્રની ભૂમિકા. **05**
 - સાંસ્કૃતિક ભિન્નતાઓના મુખ્ય પાસાંઓ. **05**

ENGLISH VERSION

- Q.1. Answer the following questions: (Any Five).** **10**
1. Into how many sections is the socio-economic structure divided?
 2. Explain the concept of the dowry system.
 3. What is Regional Variation?
 4. Explain the concepts of absolute poverty.
 5. State the main aspects of social differentiation.
 6. What is Rural-Urban Balanced Development?
 7. Who first introduced the concept of poverty line?
- Q.2. discuss in detail the causes of unemployment in India and measures to eliminate unemployment.** **15**
- OR**
- Q.2.(A) Causes of inequality in development and measures to eliminate it.** **07**
- (B) Discuss the solution to the problem of dowry system.** **08**
- OR**
- Q.2. Write short note.**
- (A) Importance of socio-economic structure in the rural economy. **05**
 - (B) Role of the agriculture sector in rural development. **05**
 - (C) The main aspects of cultural differences **05**
-